

Skógarvörðurinn á Norðurlandi:

S T A R F S S K Ý R S L A F Y R I R Á R I Ð 1 9 3 9 .

Páll Guttormsson.

Starfsskýrsla skógarvarðarins á Norðurlandi fyrir árið 1939.

Skógarhögg:

Um skógarhögg og viðarsölu vísast til yfirlitlitskýrslu yfir skógarhögg að nokkru leyti. Selt var á árinu 720 girðingarstaurar, 1250 fet efniviður og 93.3 tonn eldiviður. Eldiviðurinn skiftist þannig: í Fnjóskadal 43 tonn, til Akureyrar 22 tonn, til R.vík. 25 tonn og aðra staði 3 tonn. Af viðnum voru 36 tonn niðursöguð og 10 tonn bundin í byrðar. Allur viðurinn var seldur afkvist-
aður. Nú um áramót eru nálægt 8 tonn fyrirliggjandi úr skóginum. Sá viður er óniðursagaður.

Kolagerð:

Um kolagerð vísast til yfirlits yfir kolagerð að mestu. Brennt var 26 ofnum og kolin vigtuðu 5040 kg. Bíllinn notaði hér fyrir norðan 870 kg. En á bílnum suður var farið með 500 kg. hitt nema 10 kg. (sem seld voru hér) og það sem að er geymt hér á Vöglum, var sent með skipi til Reykjavíkur. Um 40 tonn viðar fóru til kolagerðarinnar. Viðurinn var allur höggvinn niður með öxum (ekki vélsagaður).

Græðireitur:

Afhent var úr reitnum:

Birki	223 stk.
Reynir	517 -
Ýmsar pl.	8 -
<u>Alls</u>	<u>748 stk.</u>

200 stk. af þessum plöntum fékk (birki) K. E. Akureyri fyrir mjög lítið, því að plönturnar voru mjög lélegar, höfðu staðið mörg ár í priklaðum.

Dreifsett var:

Birki	20.480 stk.
Reynir	720 -
Fura	4.140 -
<u>Alls</u>	<u>25.340 stk.</u>

Birkið sem dreifsett var, voru heildur lélegar plöntur. Því hafði verið sáð of þétt, var á köldum stað og hafði lítinn áburð. En því fór betur fram í sumar en við hefði mátt búast, jafn lélegar plöntur, það sem hjálpaði var að í jarðveginum var sámilega borið af áburði og sumarið hlýtt. Skógarfuran sem dreifsett var, var tveggja ára. Uppundir 1/3 af henni mun hafa drepist, af því að henni var priklað og seint, en samt aðallega hefur það verið vegna frosts sem kom í vor.

S. 1. ár var sáð töluverðu af birki frári en það kom mjög illa upp vegna of mikilla þurka og kulda í fyrravor. En í vor kom töluvert upp sem ekki hafði komið upp í fyrra og þroskaðist það sæmilega í sumar, enda þótt sumarið í sumar væri með þurrustu sumrum hér norðanlands, en það var líka með þeim heitustu. Þlöntur sem teknar voru í skóginum í fyrra og settar í reitinn, fóru aftur heldur lítið fram í sumar. Reyniviðurinn um 1000 stk. sem dreifsettur var 1937, var orðinn í vor 40-50 cm. á hæð, var látinn standa áfram í sumar og fór honum allvel fram. Stykki sem var fullunnið í fyrra og borinn í húsdýraáburður, var nú borinn í tilbúinn áburður í vor og dreifplantað í það þriggja ára fræbeðsplöntum af birki. Einnig var sáð í sumt af þessu stykki, reyniviðarfræi í haust. Auk birkiðins var plantað út dálitlu af skógarfuru og reynir.

Sáð var í haust 20 kg. af reynifræi, mest úr gróðrarstöðinni á Akureyri.

Girðingar:

Lokið var við að endurnýja skógargirðinguna en á því var byrjað 1937. Girt var nálægt 3 km. Af girðingaréfninu var eftir frá áeinu 37, 8 rll. vírnet, rúm 40 stykki galv. járnstaurar og 70 birkiðstaurar. Í fyrra voru sendar 20 rll. af vírneti frá Reykjavík. Í viðbót við þær voru keyptar 2 rll. á Akureyri og einnig dálítið af bindivír þar. Auk gömlu birkiðstauranna, var höggvið og notað í viðbót við þá 230 stk..

Í norðurkanti skógargirðingarinnar gömlu voru eintómir járnstaurar, þeir voru allir notaðir aftur og ekkert færðir til. Einnig voru um 60 steiptir staurar í gömlu girðingunni og voru þeir notaðir sem máttarstaurar. Milli aðalstauranna voru oftast hafðir 4 birkiðstaurar. Millibil milli staura var haft 4 1/2- 5 m. Tveir strengir af gaddavír úr gömlu girðingunni, voru strengdir fyrir ofan netið.

Kostnaður við uppsetninguna mun koma fram við uppgjör í dagbók. Dálítið mun þar líka verða fært af efniskaupum, t. d. útt. í K. E. Akureyri og einnig verð á birkiðstaurum frá skógi. En vírnetið hefur mest komið til reiknings í fyrra og dálítið í hittefyrra og eins járnstaurarnir. Svólítið hefur verið selt af sléttum vír úr gömlu girðingunni, en mest er óselt.

Ferðir til að skoða skóga:

Ég (skógarvörður) fór eina ferð austur í sýslu til að líta eftir skógarhöggi og skoða skóga. Skoðaði ég Fellsskóga við Skjálfafljót, skóginn í Aðaldalshrauni, Vatnshlíðarskóg í Reykjadal og Fossselsskóg við Skjálfafljót. Sumir af þessum skógum eru all fallegir t. d. Yztafellsskógur og Fossselsskógur, þeir eru beinvaxnir og samfeldir og hafa þá stærð að geta kallast skógar.

Sumir þessir skógar verða fyrir talsverðum skemdu af mannavöldum og er það ekki hvað minnst vegna skógarhöggs. T. d. er Vatnshlíðarskógur mjög illa grísaður, eru höggvin þar 7 - 80 m. breið belti, og jafnvel breiðari, með stuttu millibili, upp og ofan hlíðina og sumstaðar rjóður höggvin út frá þessum beltum. Þessi belti eiga víst að heita skógaröng, en eru svona skakt höggvin. Og yfirleitt það sem grísað hefur verið í þessum skógum er allt of mikið tekið. Milli trjákrónanna eru kanska 2-3 m.

yfir allt svæðið sem grisjað hefir verið, svo að með því móti verður engin samkeppni um hæðar vöxtinn og ef um góðan skógarbotn og skógarjarðveg hefur verið að ræða spillist hann og fyrir kjarrskóg sem beittur hefur verið er þannig grisjun alveg eyðilegging, ekki sízt, ef beitt er í skóginn, svo enginn nýgræðingur fær að komast upp.

Auk þessarar ferðar skoðaði ég skóg hér út í dalnum og skógar-kjarr í Leyningshólum í Eyjafirði.

Ý m i s l e g t:

Maðurinn var töluverður, en ekki samt svo mikill að skógurinn yrði sjáanlega brúnn eftir laufgunartímann. Hann gjörði samt all mikið tjón, vegna þess að hans hefur orðið mikið vart þrjú undanfarin sumur og sérstaklega mikið í hittifyrri, og talsvert í fyrri, urðu skemdir miklar af vöðum hans í sumar.

Fræ var ekká til á skóginum í haust, enda þótt sumarið væri mjög hlýtt, en orsök þess er maðurinn undanfarin ár og einnig að sumarið var kalt í fyrri.

Skógræktarfélag Eyfirðinga fékk að taka smáplöntur í skóginum. Einnig var látið í aðra staði rúm 1000 stk. og var andvirði þess kr. 82.85, sem að sjá má í Nb. skógarins.

Skógarbíllinn var geymdur á Vöglum yfir veturna, þurfti að kosta upp á all mikla viðgerð á honum. Annars fylgir yfirlit, sem sýnir nokkun bílsins hér á Vöglum í sumar.

Vöglum 20/12 1939.

Páll Guttormsson.